

SOČA

Telefon št. 88.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.—

1/2 leta . . . „ 5.—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanajo 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročilne ce ne oziroma.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravišтво
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v Goriki Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanec se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin, 2-krat 14 vin, 3-krat 12 vin, vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Gimnazije in realka v Gorici.

Z veseljem smo sprejeli v vednost proti koncu avgusta t. l. v Gorico došlo poročilo o ustanovitvi samostojne slovenske državne gimnazije. Ob enem ž njo obstojte italijanska realna gimnazija in nemška realna gimnazija; stara gimnazija z nemškim učnim jezikom izumrje v sedmih letih. Slovenska gimnazija šteje letos 4 razrede in se sukcesivno izpopolni. Za sedaj se nahaja zavod še v starem šolskem poslopju v Šolski ulici, čez par let pa se sezidajo posebna poslopja poleg nemške gimnazije, ki bodo služila slovenski in italijanski. Tako bomo imeli v Gorici čisto slovensko državno gimnazijo. Ni dvoma, da bo vspevala in se lepo razvijala.

Razlika gledé gimnazij pa je ta, da je slovenska državna gimnazija humanistična, drugi dve pa ste realni gimnaziji; poduk na slovenski gimnaziji ostane po starem načrtu, realni zavod združuje poduk gimnazije in realke. Prav radi tega, ker imamo Slovenci v Gorici humanistično gimnazijo, stopa za nas toliko bolj v ospredje vprašanje realke v Gorici. Realka v Gorici je nemški zavod, obiskujejo pa ga v pretežni večini slovenski in italijanski dijaki. Nemci so v manjšini. Lani na primer je bilo na tukajšnji realki 158 Slovencev, Italijanov 120 in Nemcev 82; učencev drugih narodnosti malo število. Torej največ dijakov je bilo slovenskih. Ker bodo Italijani odslej pohajali brez dvoma rajši italijansko realno gimnazijo kot pa nemško realko, se bo brez dvoma število slovenskih dijakov še bolj povečalo. Nemci so na najboljšem. Oni imajo sedaj na razpolago nemško realno gimnazijo in nemško realko. Italijani imajo svojo italijansko realno gimnazijo, mi pa imamo na razpolago svojo humanistično gimnazijo in nemško realko. Če ostane naša gimnazija humanistična, potem moramo posebno pozornost obračati realki in delati v to smer, da pridejo naši slovenski dijaki na realki v Gorici do slovenskega učnega jezika. Kadar se to zgodi, potem bo dobro poskrbljeno za naše otroke: v slovensko gimnazijo ž njim, ki kaže sposobnost in veselje za gimnazijske študije, z dežkom, k praktičnemu delu nagnjenim, pa v slovensko realko! Če bi bila realka slovenska, bi se število slovenskih dijakov na njej močno dvignilo; dokler ni tega, bo silil v gimnazijo še marsikdo, ki bi lepše uspeval pri realnih študijah. Skrb za bodočnost slovenske mladine nam narekuje dolžnost, da posvetimo vso paznost vprašanju slovenske realke v Gorici. Ker bi pa vprašanje slov. realke teklo vspešno z italijanskim, svetujemo Italijanom, da se to stvarno domenijo in odločijo. Imajo realno gimnazijo in če bi se realka razdelila v slovenski in italijanski zavod, bi imeli realno gimnazijo in še posebej realko. Ali bi se to izplačalo ali ne gledé na število učencev, o tem danes tu ne bomo razpravljali, povemo pa gledé na svoje slovenske potrebe gledé gimnazije in realke, da bi se naša humanistična gimnazija razbremenila, dasi bi bila vsejedno jako dobro obiskana, ako bi se napravila v Gorici slovenska realka; in ta slovenska realka bi štela vedno obilo dijakov.

O vsem tem bi bilo treba ob prvi priliki spregovoriti na pristojnem mestu, to je v našem deželnem zboru.

Pisarna „Slovenskega političnega društva v Gorici“.

II.

O stikih z ljudstvom se rado govori. Gledé stikov z ljudstvom smo slišali že polno nasvetov in obilo očitaj je padlo v tem pogledu. Do zadnjih let pa tudi ni bilo dosti ljudi v centrali, da bi se bil gojil stik z ljudstvom tako, kakor se je hotelo že takrat; par ljudi pa ni moglo vsega opraviti in par ljudi ni moglo nositi stroškov obširnejšega stika med centralo in ljudstvom.

Z novimi časi pa so nastopili novi močje in mladina je tu, ki hoče delati. Treba stika, dobrega, stalnega stika med centralo in deželo. Če tega ni, se lahko najbolje zasnovana reč pokvari; če obstoji tak dober stik, raste delo z ljudstvom in prinaša najboljše sadove.

Vsako delo pa stane denar, vsak stik stane denar. Denarja pa ni na kupih ne v Gorici ne na deželi, ali z malimi rednimi prispevki omogočimo lahko prav dobre, redne stike med centralo in deželo in osredotočimo jih v pisarno Slovenskega političnega društva.

Mi moramo biti ena družina; združeni moramo biti v Slove iskem političnem društvu, kot bratje moramo delati skupne pod krovom Slovenskega političnega društva. Skupno moramo prispevati, kolikor kdo more, eden da več drugi manj, iz tega prispevanja pa se more dobro podpreti pisarna Slov. pol. društva, da bo mogla v redu delovati in gojiti stik z ljudstvom. Potem nastanejo seje, shodi, pogovori na deželi, predavanja itd. Le poglejte, pristajši naši, kako delajo socialni demokratje. Vsak rad pri peva v svojo organizacijo; sami plačujejo in sami so si zgradili stranko in jo vzdržujejo. Njihovi lastni prispevki držijo stranko pokonci in s svojimi lastnimi prispevki si priborivajo uspehe. Kaj misli kdo, da na primer naši novostrojari na Goriškem, ki včasih pridno izletajo med ljudstvo plačujejo stroške za stik z ljudstvom iz svojega žepa? Kaj še! Ljudstvo jih plača. Saj vedno nabirajo....

Mi hočemo tudi nabirati in zbrati toliko, da bo nova politična zgradba na Goriškem trdno stala. Kdor ima več, naj da več, vsak drugi pa naj plačuje redno vsaj določeni prispevek. Le po tej poti se bo dobil stik z ljudstvom, le po tej poti bo obstajala dobra vez med centralo in deželo. Včasih se je zahtevalo vse od centrale. Velikanske zahteve z dežele — nikdo pa ni nikoli vprašal, kdo pa vse to plača? V Gorici med nami nima nikdo toliko denarja, da bi ga mogel izdajati za politično delo, dal pa je že marsikdo veliko; na deželi jih je malo, ki bi bili dosti žrtvovali. Ali mi hočemo ustvariti nove razmere, da ne bo treba dajati veliko in nič žrtvovati: prispevki članov narastejo lahko v velik kapital, ki bo držal našo stranko do konci, jej vzdrževal pisarno, vzdrževal stik med Gorico in deželo in pomagal ljudstvu pri širokem narodnem, političnem, gospodarskem, socialnem delu.

Torej če je tudi dovolj narodnega davka na naših ramenih, če plačujemo za društva, C. M. družbo, Sokolj itd. — plačujemo še mal prispevek za politično društvo, ki ima zasnovan tako širok delokrog in ga bo moglo vsiti le, ako bo štelo obilo članov.

Dijaška socialna konferenca v Ljubljani.

Dnevni red: 1. v soboto dne 27. septembra ob 1/2 10. uri predpoldne otvoritev zborovanja. 2. referati: a) Ambrožič Matija: O potrebah slovenskega visokošolskega dijaštva. b) Dr. Karel Ferluga: O dijaških socialnih institucijah pri drugih narodih in ustanovitvi »Slovenske dijaške matice«. 3. nadaljevanje popoldne ob 3. uri. 4. referati: a) M. R. Lemež: O slovenskih podpornih društvi in njih modernizaciji. b) Peric: O podpornih skladih. 5. v nedeljo, dne 28. septembra ob 10. uri predpoldne: a) Debata o delu v jeseni in o izvedbi sprejetih resolucij. b) zaključitev zborovanja.

Zborovanje se vrši v mali dvorani mestnega doma. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, zato prosimo tem potom, da se udeležijo našega zborovanja oni krogi, ki se zanimajo za dijaško socialno vprašanje in zlasti one, ki bi bili pripravljeni sodelovati na polju dijaško-socialnega dela. Zlasti pa vabimo dijaštvo, da se udeleži to v obilnem številu. »O V P O«

I. sestanek slovenskih tehnikov v Ljubljani.

Ob veliki udeležbi se je vršil v dneh 20. in 21. kimavca t. l. I. sestanek slovenskih tehnikov v Ljubljani. Sestanek je priredilo »Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju« s sodelovanjem društva »Kras« na Dunaju, »Kluba slovenskih tehnikov v Pragi«, »Kluba slovenskih tehnikov v Gradcu« in »Curiških slovenskih tehnikov«. Razveseljivo je predvsem dejstvo, da je prišlo mnogo zunanjih udeležencev — kar je dokaz, da je vladalo veliko zanimanje za to prireditve.

V soboto 20. t. m. dopoldne so odšli v opekarno Vidic & Komp. na Viču, kjer jim je vodstvo in lastništvo tvrdke, predvsem tovarnar g. Ogorelec, na najljubeznivejši način razkazalo zelo zanimivi tovarniški obrat, ki je eden največjih te vrste na slovanskem jugu. Po ogledu tovarne je tvrdka nadvse gostoljubno pogostila posetnike. Popoldne je razložil v mali dvorani mestnega doma ing. Janjo Mačkovšek na podlagi tozadevnih načrtov, ki jih je v to svrhu iz dobrohotne prijaznosti prepustil g. mestni stavbni svetnik ing. Matko Prelovšek, bistvo regulacijskih del v Ljubljani. Komčno je tudi razložil načrte novih ljubljanskih mostov. Nato so odšli tehniki, okrog 50 po številu pod vodstvom ing. J. Mačkovškega v strugo Ljubljance, kjer jih je sprejel imenom stavbnega vodstva za osušitev barja g. ing. Orel in jim razkazal zanimiva regulacijska dela. Zvečer je predaval ob veliki udeležbi tovariš cand. chem. Srečko Ferjančič (Curih, Švica) »O entropiji in koncu sveta«. Predavanje je bilo znanstveno in je pričalo o veliki vnemi, s katero je proučeval predavatelj omenjeno temo skozi dve leti. V nedeljo 21. t. m. dopoldne se je vršilo v mali dvorani mestnega doma zborovanje slovenskih tehnikov. Zborovanje so počastili z udeležbo podpredsednik »Društva inženirjev v Ljubljani«, g. ing. Turk, prednik teln. strokovne revije »Vijesti« g. ing. Custinčič, nadalje gg. ing. Fischer in ing. Mačkovšek, ing. Domicej in ing. Tavčar. Na zborovanju je bilo navzočih okrog 50 slovenskih tehnikov; veliko je bilo med temi zunanjih tovarišev — prišli so celo

tovariši iz Trsta, Goriške in Štajerske. Opazili pa nismo precej ljubljanskih tehnikov, ki so se odtegnili v teh dneh vsakemu stiku s tovariši; večini te vrste tehnikov primanjkuje pač čista stanovske zavesti. O važnih sklepih tega zborovanja bomo poročali.

Balkan.

Turško-bulgarska mirovna pogodba.

— Turško-bulgarska mirovna pogodba se pričinja takole: »Oba vladarja želita, razmere na trdnem temelju zopet trajno obnoviti...« V uvodu se ne govori kakor v londonski pogodbi, o »večnem« prijateljstvu. I. poglavje določa že znane meje. II. poglavje ureja vprašanje narodnosti. Prebivalcem pokrajin, ki pripadajo Bulgariji, se določi štiriletni rok, po katerem se lahko izselijo ali pa postanejo bulgarski državljani. V teh štirih letih se prebivalstvo ne sme pritegniti k vojaški službi. III. poglavje razpravlja o pravicah mohamedancev v njih občinah. Mohamedanci dobe tiste politične pravice kakor kristjani. Po IV. poglavju upravljajo valkufe mohamedanske občine. Po VI. poglavju zapuste Turki Bulgarom pripadle pokrajine v dveh mesecih. Poglavje VII. obsega določila o zamenjavi vjetnikov. Nadalnje poglavje določa, da ostane londonski mir v toliko v veljavi, v kolikor ga ne izpreminja sedanja pogodba. Posebno poglavje določa, da postane sedanja pogodba veljavna, ko se podpiše. Bulgari so opustili zahtevo, naj se v pogodbo sprejme tudi poglavje, da se smejo na bojiščih postavljati in vzdrževati spomeniki. Pogodbi je priloženih več zapisnikov, ki pojasnjujejo posamezna poglavja ali pa urejajo manj važne zadeve. Poseben zapisnik obravnava plačilo rekvizicij ob bulgarski okupaciji.

Car vseh Srbov? — »Vossische Zeitung« poroča iz Peterburga. Kakor se poroča, se kralj Peter te dni proglasi za carja vseh Srbov.

Vest o proglasitvi kralja Petra za carja vseh Srbov je seveda izmišljena. Nemški sovražniki Srbije vedno iščejo kaj, s čemur bi hujskali proti Srbiji.

Grški in srbski kralj obiščeta italijanski dvor. — Trdi se, da sta kralja Konstantin in Peter napovedala že za ta mesec svoja obiska italijanskemu kralju.

Trgovinska pogodba s Srbijo. — Dunaj, 21. septembra. Tukajšnji zunanji urad je izdelal načrt za trgovinsko pogodbo s Srbijo in ga je neoficijno poslal v Beograd, da ga pregledajo. Ko se vrne Pašić, se prično oficialna pogajanja.

Albanija. — Srbska vlada je obvestila velesile, da bodo srbski vojak radi nevarnega položaja ob albanski meji tiste strategične točke, kiso njihna željo velesili zapustili, zopet zasedli. Eno divizijo so že na mejo dirigirali. Srbi hočejo odločno albanske napade odbiti.

S srbske strani se poroča »N. F. Pr.«: Belgrajska vlada se je odločila, da stori vse, da se zavaruje meja proti napadom Albancev. Predvsem bodo Srbi obmejne čete zelo ojačili. Tem bojem pa Srbi ne pripisujejo velike važnosti, ker so lokalnega značaja in jih bodo Albanci sami opustili, ko bodo videli, koliko ljudi bodo ob teh bojih izgubili. Srbija ostane nasproti arnavtskian napadom v defenzivi.

Grozodejstva Grkov. — (Agence Telegraphique Bulgare.) Nasproti poročilu inozemskih listov, da je bilo mesto Melnik porušeno, se je uradno dognalo, da so v

Mejniki pogorela je tri hiše, katerih lastniki so bili Bulgari, nadalje sta pogoreli posla in vojašnici. Grki so pa popolnoma uničili Strumico in polovico mesta Petrič.

Podprefekt v Nevrokonu izjavlja: Bulgarski begunci iz pokrajin Serres in Demirhissar so se hoteli vrniti domov, a so jih Grki nazaj poslali in jim niso dovolili iti čez mejo.

Bulgarski in srbski vojni vjetniki. — Po srbskih in bulgarskih uradnih zapisnikih je bilo v Srbiji 2854 bulgarskih vojaških vjetnikov in 39 častnikov, v Bulgariji pa 3872 srbskih vojakov in 27 častnikov. Med bulgarskimi vjetniki v Srbiji je bilo mnogo kmetov, iz okolice Belograda, v zahodni Bulgariji, med njimi nekoliko nad 70 let starih.

Albanska nevarnost in Srbija. — London 22. Resna opozoritev srbske vlade na albansko nevarnost, je napravila v angleških krogih in sploh v krogih tripelentente, globok vtisk. Med veseljami se vrši živahna izmenjava misli glede načrta, da naj se poda obmejna mednarodna komisija že takoj prihodnje dni v severoalbansko ozemlje, da preišče, v koliko pade krivda na Albance. Če bi se izkazalo, da so albanske vstaje v resnici organizirane in morda podpirane še s kakšne druge strani, potem bodo šle večjele Srbiji polnomoč, da podvzame najenergičnejše korake proti albanskim roparjem.

Belgrad 22. Albanci se koncentrirajo pred Dibro in skušajo v smeri proti Dibri udreti na srbsko ozemlje. Prve poskuse so Srbi z najenergičnejšimi sredstvi odbili. Šli so proti Albancem v boj s mitraljezi in topovi. — V srbskih vojaških krogih se zatrjuje, da pidi albanske vstaje 5 bolgarskih oficirjev.

Avstrijski poslanik za Albanijo. — Dunaj 22. V dunajskih političnih krogih se zatrjuje, da bo Avstrija imenovala za svojega poslanika v Albanijo, dosedanjega generalnega konzula v Skadru, viteza Zambauerja.

Tretja vojna na Balkanu? — Kakor glasijo poročila, bi stali pred tretjo vojno na Balkanu. Stara resnica je, da so Albanci nemiren in nevaren element na Balkanu; da pa sedaj udirajo v srbsko ozemlje, kdo ve, kaj in kdo tiči za njimi? Bulgarija je ponižana, kaj ko bi se še Srbijo zapletlo v nove velike boje in bi se jo ponižalo? Miru pa ne bo na Balkanu, dokler bo Albanija tako ščitena od veseli, kakor je sedaj. Ali je to v interesu evropskega miru?

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Državni zbor se bo pečal v glavnem z rešitvijo finančnega načrta, z dovolitvijo rekrutov in kreditov. Na izpremembo ministerstva ni zdaj misliti, ker cesar hoče ohraniti uradniško ministerstvo in se kromu za parlamentarno ministerstvo ne ogreva.

Načrti vojne uprave. — Vojni minister Krobatin je obiskal Tiszo radi novih obrambnih predlog. Vojna uprava želi, da se število rekrutov za 40.000 mož poveča; želi tudi večje kredite, da najavi nove lahke poljske in težke navbične topove. Razgovarjala sta se tudi o skupni ministerski konferenci, ki bo zborovala ali koncem tega meseca ali pa začetkom bodočega meseca.

Šef avstrijskega generalnega štaba odstopi. — V najvišjih vojaških krogih na Dunaju se z vso gotovostjo trdi, da šef generalnega štaba Conrad pl. Hötendorf odstopi. V resnici je general z Dunaja odpotoval. Zatrjuje se, da se s svojega dopusta ne vrne več. Hötendorf je prišel v osebni konflikt s prestolonaslednikom zaradi zadnje velike vojaške vaje, v kateri se je sovražnik samo markiral. »Neue Fr. Presse« pa pravi, da je hotel general Conrad obiskati šefa laškega generalnega štaba, da se izboljša razmerje Avstrije z Italijo, pa da je temu neka zelo merodajna oseba neodločno nasprotovala. Kot naslednik se imenuje poveljnik IV. zbora Tersztyanszky pl. Natas.

Glavna razprava proti atentatorju Dolžicu se bo vršila v četrtek 25. t. m. Obtožen je žaljenja veličanstva, žaljenja cesarske hiše, kaljenja javnega miru in reda in zločina poskušene umora (§ 8., 134. in 135. točka 1. k. z. kaznivo z 10—20 let.)

Inozemstvo.

Francija proti Avstro-Ogrski. — Naznanilo poslanca Deloncle, da namerava Avstro-Ogrska na Francoskem najeti večje posojilo, so sprejeli francoski listi z nevoljo. Pravi, da je dunajska vlada izdala ogromne svote, samo da je držala v vojnem stanju celo jedno mobilizirano vojsko. Listi zahtevajo, da naj francoski kapitalisti rajši pridržijo denar in ga investirajo v svoji domovini, ki je tudi polna raznih potreb. Tako prijateljstvo do naše države cvete v Franciji. Ko so balkanske države se oglašile za posojilo na Francoskem, niso francoski listi kazali nobenega nasprotovanja.

Proti bolgarskemu caru. — Petrogrski list »Novoje Vremja« se je pred par dnevi v nekem članku o razmerah v Bolgariji začudil, da Bolgari še niso storili s Koburgom tega, kar so storili svoj čas z Battenbergom! Ruski listi zavračajo krivdno žalostni usodi, ki je zadela Bolgarijo po tolikih zmagah, v glavnem na cara Ferdinanda.

Darovi.

Za Ciril-Methodovo družbo pošilja gospa Rozina Straussgilt iz Bovca K 30, kot preostanek svote nabrane za venec bl. pokojne gospe Marije Jonko. Darovale so: gg. Mlekuš Josipina, Mlekuš Milka, Ostan Marija, Ostan Pina, Pavlin Rezi, Straussgilt Rozina po K 10, g. Pirc Josipina K 5.

Za podporni sklad akad. fer. društva »Adrija« je daroval g. Ivan Simonetti, c. kr. fin. nadstražnik v nabiralnik gostilne »Pri Kranjcu« K 5. Srčna hvala!

Domače vesti.

Cvetlična dneva v Gorici. — Kljub slabemu vremenu in raznim drugim neprikljam je vendar dosegla četa naših dičnih gospic, visokošolcev in Sokolov za svoj požrtovalni trud lepe uspehe: nabralo se je oba dneva okroglo K 1000, od katerih K 70 v papirju, K 410 v srebru, K 300 v dvajsetih, kar dokazuje, da so razumeli Goričani pomen in namen cvetličnih dnevov.

Z vneto, ki je le njima lastna, ste prevzele naloge nadzorovanja gospe Kopač in Zajčeva. Sodelovale so sledeče gospi: Arrigler, Cigoj, Dekleva, Doljak, Fulja, Goljevšek, Jeras, Kanceler, Kocjančič, Kos, Kovač, Kranjc, Kraševac, Kumar, Kodernac, Lapanje, Lenardič, Oberdank, Semolič, Špacapan, Stepančič.

Starišem, ki nameravajo vpisati svoje otroke v glasbeno šolo »Pevskega in glasbenega društva v Gorici«, se naznanja, da bo najbolje, ako storijo to čimprej — ker pozneje pristopivši učenci se bodo morali eventuelno zadovoljiti z urami čeravno manj ugodnimi. Sprejem in vpisovanje učencev se vrši vsak delavnik od 10. do 1. ure popoldne, v sredo in soboto pa le od 10. do 12. dopoldne.

Umrli je v Veroni g. Ermin Dörfles, ki ima tovarno kož v Gorici; bil je dolgo let občinski svetovalec v Gorici in predsednik italijanskega gledališkega društva. Šel je v Verono na ženitovanje neke svoje nečakinje in tam je postarnega moža dolela smrt. Truplo prepeljejo v Gorico.

Za Narodni muzej je daroval gosp. Jos. Balič, učitelj na Vrhu sv. Mihaela, kot 35. dar: 1 stenski zemljevid Istre, Manuale di Geografia Storia e Statistica del Istria, Teatro scelto italiano antico e moderno (12 zvez.), Allgemeines Geschicht (10 zvez.), Compendium historiae ecclesiasticae, Volitve znanjih občin Koperkega okraja l. 1883. Okrožnica Leona XIII. o družbi frimazonski, Oestetische und philosophische Miscellen, Letno poročilo c. kr. gimnazije v Trstu l. 1893, Pagliaruzzi, Poezije, Kutin, Opis št. Mavra, Gvozdenović, O koblicah na goriškem Krasu, Volkov, Delajsv. Cirila in Metoda, Gangl, Slava Prešernu! — Požrtvovalec gosp. darovatelj bodi v vzgled vsakemu rodoljubu. — Dalje so darovali:

1. Štef. Šegala iz Kanala 1 srebrni in 3 bakrene novce, 2. Jos. Kariž, c. kr. kancelist v Podgradu, 1 bankovec za 10 gl., 3. Alojz Vovk iz Oseka 1 srebrni denar, 4. Jožeta Šegala iz Kanala 16 raznih novcev, 1 bakreno, s srebrom okovano zaklopnico in 1 par črevljev spletenih iz lišja (prineseno iz Afrike), 5. Avgust Hrovat iz Aj-

dovščine 1 kos lesa in 7 različnih novcev, 6. Egidi Špacapan z Jasne Poljane 1 star kineški vrček in skledico, 7. Mila Turk, brivec v Gorici, knjigo »Šola vesela lepega petja in 1 denar, 8. Lavoslav Brezigar, slikar v Plavah, 1 majoliko in 1 star novce, 9. Jos. Ivancič, trgovec v Gorici, 1 srebrni novce, 10. Jan. Rozman, strojevodja v Gorici, 2 rianska denarja, 11. Jos. Pečenko, kavarnar v Gorici, 2 novca, 12. M. Keršič, posestnik v Podkrostru, star voz »parizar« ter ga je tudi brezplačno pripeljal na postajo. Vsem gg. darovalcem: Srčna hvala in vivant sequentes! Odbor.

Na c. kr. realki v Gorici se je otvorilo novo šolsko leto s slovesno službo božjo v soboto, dne 20. t. m. Število vseh vpisanih dijakov znaša 384, torej 34 manj kakor ob pričetku lanskega leta. Po razredih dele se sledeče: I. 74, II. 67, III. 46, IV. 57, V. 52, VI. 58, VII. 30. Vsporednice imajo razredi I., II., IV., V., VI. Na zavodu poučuje 24 učnih moči, med katerimi jih je 17 definitivnih, ostali so pa namestni učitelji oziroma asistentje. Po narodnosti je dijakov največ Slovencev, Nemci in Italijani so pa skoraj jednako močni.

Škode po uimah. — Deželnemu odboru je znano, da so v raznih krajih uime v pretekli spomladi in v poletju povzročile kmečkemu ljudstvu veliko škode. Deželni odbor se je obrnil do c. kr. vlade s pozivom, da se uvede skupna pomožna akcija. Županstva se vabijo, da čimprej naznanijo deželnemu odboru, koliko škode so povzročile uime kmetijskim pridelkom.

Deželni zbor bo odprt že 1. oktobra t. l. Županstva naj se torej požurijo s svojimi poročili.

Odborova seja Narodne prosvete bo v sredo 24. t. m. ob 6 $\frac{1}{2}$ zvečer pri »Zlatem jelenu«.

Tečaj za stenografijo. — S 1. oktobrom otvori g. prof. Fistravec tečaj za stenografijo. Več v inseratu.

Prva farmacevtska iz Primorja. — V Gorici je napravila pred komisijo farmacevtskega gremija izpit za farmacevtsko gospodična Lidija Glibiuh, hčerka tukajšnjega lekarnarja Glibiucha (Ljubič). Gospodična je prva farmacevtska iz Primorja.

Vozni red. — Vse one gospe inšerente iz ven mesta, ki niso še poslali besedila za oglas, prošimo, da nam isto pošljejo nemudoma. Sl. občinstvo pa opozarjamo, da se poslužuje izključno le onih tverdk, ki inserirajo v voznom redu.

Nekateri gg. obrtniki in trgovci ne inserirajo skoraj nikjer, kljub temu pa hočejo, da bi naši ljudje podpirali njih podjetja. Ako bomo drug drugega podpirali, se gospodarsko okrepimo. Bodočnost naše Gorice je odvisna od zavednosti naših samih. Delujmo v tem smislu in zadeli bomo pravo. — »Goriška tiskarna«.

Kirurški sanatorij v Gorici. — V novembru 1911. je bil odprt kirurški sanatorij na Korsu Frana Josipa v Gorici. Od takrat do konca lanskega leta je bilo sprejetih v sanatorij 155 oseb. Ozdravljenih je odšlo iz sanatorija 136 oseb, zboljanih 8, nezboljanih 5, umrlo jih je 6. Moških je bilo 92, žensk 63.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Gorici je dobila od deželnega odbora znesek 10.788 K 14 v v kritje bolniških stroškov za II. četrtletje 1913.

Ubožni bolniki iz naše dežele v Trstu. — Mestni blagajni v Trstu je izplačal deželni odbor v kritje bolniških stroškov, ki so jih vzročili ubožni bolniki iz naše dežele tekom febr. 1913., znesek 12.714 K 6 v. — V kritje bolniških stroškov za januar je bilo izplačanih 6356 K 72 v.

Radi veleizdajstva. — V Červinjanu so aretirali nekega 58-letnega H. Filaka iz Gorice in z njim zajedno dva trgovska pomočnika 16-letnega J. Fogarja in 20-letnega S. Beana iz Palme v Italiji. Filak je v službi na posestvih grofa Roma v Saciletu.

Baje je aretacija izvršena na podlagi nekega članka v nekem listu v Benetkah, ki je govoril o Filaku. Obdobjen so velc. z. daje.

Nemški železnikar z nožem. — Neki Valentin Šramel, uslužben na državnem kolodvoru v Gorici je v pijanosti v neki gostilni v ulici Leon ranih neko Marijo Kumar, ki je prišla po vino, in nekega H. Mazzolinija, ki je bil priskočil na pomoč. Ranih je z nožem njo v hrbet na desni strani, njega v spodnji del telesa. Poklicali so hitro zdravnika, da je dal ranjencema potrebno pomoč, Šramelja so pa aretirali. Divjal je Šramel v gostilni, ker mu gostilničar ni hotel dati pijače, ker ga pozna, da je prepirač in pretepač.

Radi tatvine so aretirali v Gorici služkinjo M. Zanier iz Italije doma. Služila je v neki gostilni na Tržaški cesti in tam ukradla iz zaprte omare 62 K 51 v.

Padla je in se nevarno pobila Josipina Kos, in sicer se je to zgodilo baje v prepiru z neko drugo žensko. Z železnicjo iz Stanjela so jo prepeljali v Gorico.

Pompeji. »Central-Bio« nam je dal priliko si včeraj in danes ogledati izkopine tega zasutega mesta, ki privlači na lice mesta več sto tisoč ljudi iz celega sveta. Mesto z ogromnimi potnimi stroški si še danes lahko vsakdo z malim izdatkom ogleda to mrtvo mesto. Poleg tega se odigrava pred gledalci lepa drama »Srce stare matere«. Na koncu je smešen, a obenem poučljiv prizor »Konj, ki ljubi svojega gospodarja«. Jutri in v četrtek zopet izbran vspeled najboljših filmov »Nordisk«.

Izgubljen — najdeno. — V soboto popoldne se je našel pri ribjem trgu zlat veliki prstan. Kdor ga je zgubil, naj se zglozi v našem upravnistvu.

Pred kratk'm je izšla mala brošura »Obrtna obramba na Avstrijskem« od Dr. D. ing. vit. Gino Dompierija, ki nam podaja temeljito in poljudno prepotrebne, v patente, zavarovalne znamk in vzorce spadatače informacije. Statistično primerja število naših patentov z onimi v drugih državah, kar nam jasno predločuje našo nazadnjaštvo na tem polju. Svoj jako poučljiv spis konča s svarilom, naj interese dobro pazijo, da ne padejo v roke grabljivim ljudem, ki nimajo pravice do državnega pripeznane patentnega urada.

Domača politika.

Deželni svetnik dr. Pettarin upokojen. — Deželni svetnik dr. Pettarin, ki je v deželni službi komaj kakih 13 let, je upokojen. Dr. Pettarin je še mlad človek, zdrav in čil. Par let je služboval pri finančni oblasti, potem ga je pokojni dr. Pajer spravil v deželno službo. Dr. Pettarin je bil res jako sposoben inčiativen upravni uradnik, priden in delaven, ali služil je in deloval pod Pajerjem in po Pajerjevi volji. On je bil Pajerjeva desna roka in tako je izvrševal Pajerjevo voljo, kakor bi je ne bil nihče drugi. Kot tak je pa tudi dobro živel in imel velike dohodke. Pajer ga je spravil sčasom do deželnega poslanstva in deželnega odborništva. Vse se je čudilo temu, ali kaj se je Pajer brigal za javno mnenje in za inkompatibiliteto, on je ukazal in ukaz se je moral izvršiti. Tako je lezel Pettarin v svoji veljavi vedno višje in višje in stari komendant je sanjal, da bo dr. Pettarin kedaj njegov naslednik na stolu deželnega glavarja. Sanje pa so ostale le sanje. Pajerjevo gospodarstvo v deželni hiši, katerega glavni skrivec je dr. Pettarin, je pripomoglo v obilni meri tako rapidnemu propadanju ital. liberalne stranke. Zaobrnilo se je kolo sreče in tisti, ki so bili doli, so sedaj gori — Pettarin je čutil novi kurs, ki dospe v kratkem v deželno hišo in tik pred dohodom novega kursa je pobegnil. Prosil je za upokojitev in stari odhajajoči deželni odbor je ustregel njegovi prošnji in Pettarin bo užival še dolgo vrsto let lepo, pokojnino okoli 6000 K na leto. Ost-

Peki in trgovci!

Naročajte drože (kvas) pri domači izdelovalnici, ki Vam postreže s svežim blagom in po konkurenčnih cenah.

Priporoča se udani

Fran Žorž, Dornberg — Primorsko.

ne je deželni poslanec, deželni odbornik pa baje ne bo več; to mesto obdrži s strani italijanske liberalne stranke dr. Pinaučig. Baje gre dr. Pettarin k odvetništvu, ker tak mlad človek vendar ne more živeti brez dela, čez čas pa mu italijanski liberalci že dajo kakšno mesto, če bodo še sploh imeli kaj oddati. — Na mesto deželnega tajnika, ki je sedaj prazno, tiče slovenski jurist!

Upokojitve je izvršena tako, da je vidi, da je deželni odbor sam upokojil dr. Pettarina s 1. oktobrom t. l. Upokoji se tako uradnike vsled nesposobnosti, bolezni, poseben mora biti uzrok; tu pa so upokojili zdravega za delo sposobnega človeka. Seveda vse v okviru zakonov in določeb, ki dajejo odprto pot tudi za take vrste upokojenja.

Med nekaterimi višjimi deželnimi italijanskimi uradniki je nastalo neko gibanje, ki kaže, da bi rad šel iz službe še ta ali oni, če bi le imel zadosti službenih let. Seveda, Pajer je nastavljal zveste s svoje ljudi v deželno službo, ni pa gledal prav nič na sposobnost. Zvest italijanski liberalci, udan Pajerju v vsem in vselej, je moral biti prosilec pa je dobil službo. Sedaj se nekateri bojijo novih časov; če je kdo vlekel še provizije kot deželni uradnik pri kakih nabavi, je to reč, ki jo v korektni upravi ne trpijo, in umevno, da novi časi, ki se bližajo, ne prijaajo vsakemu. Bo treba malo čistiti po deželnih uradih....

»La Rocca« (utrdba na skali) se imenuje nov italijanski list, ki izhaja v Trzinu ter je glasilo ondotnega župana dr. Rebule. V svojem uvodniku se novi list obrača ostro proti italijanski liberalni stranki ter jo žigosa z vseh strani in napoveduje skrajni boj kamori. Kamorašem ni nič prav pri srcu, da je nastal sedaj v italijanskih naprednih vrstah tak odpor proti njim!

Nekateri nemški železničarji na državnem kolodvoru v Gorici so že tako razjarjeni, da so rekli, da radi Slovencev pojdejo iz Gorice, da naj pa Slovenci delajo, kar oni tako izborna opravljajo. Pametna misel! Naj le grede; kaj bodo delali tu v Gorici na slovenskih tleh, kjer so doživeli tako blamažo dne 7. septembra t. l. In tisto delo bi bilo po njihovem odhodu bolje opravljeno. Na postaji v Gorici tičejo v službe v prvi vrsti domači ljudje. O tem bomo še govorili in še kako!

Prosveta.

Ljubljana brez slovenskega gledališča. — Kranjski deželni odbor je dal na novo kompromisno ponudbo gledališke komisije glede slov. gledališča odgovor, da vstaja pri svojih zahtevah, to je pri cenzuri iger in da hoče imeti prosto roko, da bi lahko ustavil igre in zaprl gledališče, kadar bi hotel. Pod takimi pogoji je seveda gledališče nemogoče; na tako negotovost gledé sezone ni mogoče tudi dobiti gledališkega objekta. Tako ostane v glavnem po krivdi glavarja S. L. S. letos Ljubljana brez slov. gledališča!

Gledališka sezona v Trstu prične v nedeljo 28. t. m. z izborno dramo pisatelja pl. Tučiča »Golgota«. — Tržaško gledališče se vedno lepše razvija.

Intendanca slovenskega gledališča v Trstu je izpopolnila z novimi močmi svoj ensemble, da s tem omogoči redne dramske, operne in operetne predstave na slovenskem gledališču v Trstu.

Repertoar: Opera: Novitete: G. Puccini: Madame Butterfly, G. Verdi: Traviata, B. Smetana: Poljub, Moniuszko: Halka, J. M. pl. Weber: Čarostrelec, K. Goldmark: Cvrček za ognjiščem. Repri-ze: Iv. pl. Zajc: Nikola Šubić Zrinski, B. Smetana: Prodana nevesta. Opereta: Novitete: G. Jarno: Logarjeva Krista, J. Strauss: Netopir, Millöcker: Džak prosjak, Eysler: Veseli soprog. Repri-ze: J. Strauss: Cigan baron, E. Audran: Punc-ka, Gilbert: Čednostna Suzana. Dra-ma: Novitete: Slovenske: A. Medved: Za pravdo in sree, Detela: Učenjak, Ivan Kledič-Sabladoski: Punt na Beneškem. Hrvatske in Srbske: S. pl. Tucič: Golgota,

J. Vojnović: Lazarjevo vsajenje, B. Nu-šić: Protekaja, P. Petrović: Solza, ***: Osvoboditelji, Ruske: Strežniki: Gospa Inajorica, L. Birinski: Vrtočlavci, Lev Tol-stoj: In svetloba sveti v temi. Poljske: Grofica Zapolska: Morala gospe Duske. Češke: Šubert: Jan Vyrava. Dr. Štolba: Morska deklica. Nordske: S. Mihaelis: Revolucijska svatba, H. Ibsen: Zveza mladine. Angleške: Shakespeare: Otel. Francoske: Defavigne: Ludvik XI., Sar-dou: Domovina, Henequin in Weber: Gospa predsednica, H. Kistenmaeckers: Za-vetje, Ceranon in Grange: Papa Martin. Italijanske: Giacosa: Grešna ljubezen. Nemške: G. Hauptmann: Hanice pot v ne-besa, H. Fahr: Koncert, Suderman: Tiha sreča, Kadelburg in Schöntan: Gospod-senator. Ogrske: Molnar: Bajka o volku, Dreghely: Če frak dobro pristojta. Re-pri-ze: Vojnović: Smrt majke Jigovi-ća, B. Nušić: Semberijski knez.

Otvorja se abonement na 25 dram-skih, operetnih in opernih nedeljskih pred-stav. Abonement za 25 predstav: Lože I. vrste K 180 (mesečno K 30), II. vrste K 150 (mesečno 25 K). Sedeži v parteru: I.—IV. vrste K 60 (mesečno K 10), V.—VIII. vrste K 48 (mesečno K 8), VIII.—XV. (mesečno K 6). Abonement se sprejema pri gledališ-ki blagajni in pri režiserju slovenskega gledališča gosp. Dragutinoviću. Sodeluje orkester c. kr. bosenskega pešpolka v Trstu.

DOPISI.

Iz kobariškega okraja.

Železnica Tolmin-Kobarid. — Župa-nije kobariškega sodnega okraja so podale na deželni odbor prošnjo gledé zgradbe železnice Tolmin-Kobarid. Deželni odbor je sklenil predložiti zadevo deželnemu zboru v rešitev s toplim priporočilom. Tako se bo bavil deželni zbor z nova z načrtom tako potrebne gorske železnice.

Iz tolminskega okraja.

V Volčah se je nabralo pri prirejenem cvetličnem dnevu K 68'30. Za tako lep uspeh je predvsem pripomogla g.a. Marija Fon in tovarišice.

Na Grahovem se je nabralo na cve-tlični dan K 13.

Iz ajdovskega okraja.

Shod N. D. O. v Ajdovščini v nedeljo 21. t. m. se je vršil v dvorani pri Bratini. Ob 4 je otvoril shod predsednik ajdovske podružnice N. D. O. Imenom osrednjega odbora N. D. O. je pozdravil zborovalce tovariš V. Engelman. Strokovni tajnik Brandner je poročal nato o spomenici, ki je bila poslana na ravnateljstvo in se bavi s položajem delavstva v predilnici. Nato je govoril poslanec dr. Rybář o krivjalah, ki se gode ajdovskemu delavstvu in o kora-kih, ki jih je storil osrednji odbor N. D. O., da se te krivice odpravijo. Vsa poročila so bila vzeta z odobravanjem v vednost.

Iz goriške okolice.

Renče. — Upravitelj naše občine g. Trojer je priobčil v cenj. »Soči« 16. t. m. dopis, v katerem s 7 »ni res« skuša doka-zati, da je drugačen kakor se je o njem pisalo v »Soči« 6. t. m. Da svet ne bode mislil o nas naprednih Renčanih slabo, po-veimo g. upravitelju to: Kdaj je nastopil službo upravitelja, ve on pač najbolji, ško-da le, da ni res. Gre se nam predvsem za primanjkljaj. Kmalu po nastopu je začel praviti vsakemu in povsod o tem in se hvalil, da bode blagajna polna, ko mu bode župan, oziroma prejšnja župana, štel tiso-čake primanjkljaja. Z računi v roki je do-kazoval primanjkljaj, ki znaša po njego-veem K 7350'51. Kritiziral je deželno raču-narijo in referenta, da je vidiral obč. raču-ne kar na slepo, da niti ni opazil, da v rač-unih manjkajo obč. naklade zasežene od čež. odbora za bolniški dolg. (Morajo biti pač strokovnjaki!) Izjavil je, da bode rač-une natančno pregledal. Ko so se vršile

obč. volitve, je celo hotel, naj bi se jih vsi zdržali, da dobi on voč časa zato, ker novi župan ne bi mogel vsega natančno pregle-dati. Po volitvah je pa o računih in pri-manjkljaju obmolčal, menda zato, ker je tudi on bil izvoljen v novo starejšinstvo po dobroti našega pristaša. Šele dopis v »So-či« mu je razvezal jezik, da pové, da se je z vsemi tisočaki primanjkljaja hrabro skr-il za 96. obč. reda. Izjavljamo, da zadeva v primanjkljaju za nas s tem ni končana, pri-šli bodemo tudi brez g. upravitelja do či-stega.

Gledé plače njegove pa to-le: Ko je sestavljajl proračun, je v konsumnem dru-štvu sklicanim občinarjem sam rekel, da bode njegova plača okrog 150 K mesečno. Mi vemo tudi od drugih oseb, da bode to-liko. Ali morda to ni res? Tajnika je treba plačati. — Ali je g. upravitelj že prejel kaj ali še ne, to ni toliko važno, kakor goto-vost, da ga bomo morali plačati. Drago? Da! Poprej je imel župan K 20; tajnik K 60 mesečno je 80 K. Upravitelj najmanj K 150. Seveda ni res, da je upravitelj občini drag! — Glede imenovanja udov v krajni šolski svet trdimo: Ni res, da bi prašal na-še pristaše za mnenje, temveč je ude na svojo roko imenoval. Ko je že imenoval ude, je g. Fr. Hebatu le povedal, da je tudi njega imenoval poleg še dveh. Ali se pravi to vprašati za mnenje? In od koga je iz-vedel g. upravitelj, da smo ravno g. He-bata želeli za ude?

O njegovem političnem prepričanju se ne prepiramo. Vemo samo to, kar nam sam pravi, da je po vzgoji klerikalen in da je tam, kjer mu kaže. Za nas je zadeva s tem končana. — Prosimo nujno c. kr. na-mestništvo rešitve rekurza o obč. volit-vah, da zavladajo v naši zanemarjeni ob-čini spet normalne razmere. Zasedanje čež. zbora je pred durmi — a mi si ne mo-remo pomagati. —

Iz kanalskega okraja.

Cvetlični dan v Kanalu. — Naša po-družnica CMD in Narodna čitalnica sta priredili dne 14. t. m. cvetlični dan, ki se je obnesel nad vse pričakovanje. Ves skupi-ček za cvetje in odkupnine znaša 293 K 76 v kateri znesek se po odditku strokov v znesku 7 K 50 v razdeli sorazmerno med CMD in Ljubljani in akademskim dru-štvom »Adrija« v Gorici. Vsem, ki so po-magali, srčna hvala!

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v St. An-drežu vprizori v nedeljo 5. oktobra rod-binsko dramo v 4 dejanjih »Sin«; spisal E. Gangl.

Odbor »Sokola« v Ajdovščini se naj-srčneje zahvaljuje sledečim gg., ki so pre-plačali vstopnino o priliki veselice dne 8. t. m. in sicer: Dr. Puc K 9'40, A. Joch-mann K 4'40, Fr. Repič K 3'40, podpolkov-nik Langer K 9'40, dr. Jenko K 2, kakor tudi morebitnim drugim, ki se jih vsled na-vala pri blagajni ni moglo zabilježiti. Ob enem pa tudi najsrčnejša zahvala cenje-nim gospicam, ki so neumorno stregle in prodajale gostom. Naz dar!

Gospodarske vesti.

Z Vipavskega. (Vinska kupčija.) — Naš vinogradnik se je tudi letos veselil bogatega vinskega pridelka in živahne vinske kupčije. Oboje ga je pa varalo. Prvič mu je toča skrčila pridelek in drugič zvižaja judovskih komisijonarjev in agen-tov pokvarila kupčijo. Tudi neugodno deževno vreme pretekli teden je govorilo svojo besedo. (Sedaj se je pa zvedrilo in nadejati se je, da vsaj ostane suho in gor-ko dokler končamo trgatve.) Čuje se, da niso ponesrečeni kupčiji knjvi samo du-najski agentje, pač pa celo nekatere velike tirolske kletarske zadruge. Slednje so se lansko leto bogato založile z vsemi av-stro-ogorskimi vini med temi tudi z Vipav-skimi. Ko so uvidele, da jim ni mogoče praviti svojih zaostankov v denar, so se hje poslužile čitniške zvižaje ter odposla-

le v svet brezvestne agente vznemirjat producente in poskusit višati bene vinske-ihu pridelku z namienom odgnati poštene veletržce ter si pridobiti čas izprazniti ka-likor mogoče svoje kleti in potem, ko bode panika popolna, ribariti v močni vodi. V koliko se jim ta knif posreči, pokaže pa bodočnost.

Predkoncesijo za ozkotirne železnice in sicer iz Tržica v Selca, Dobro do in Mišeno št. Andreža pri Gorici; iz Zagorja čez Romans v Krmini in iz Biasola pri Villesu v Rudo do Moresins je dalo železniško ministerstvo gg. A. Rocco in inženirju Bonavia v Trstu.

Iz Gorice. — V »Soči« od tonka smo čitali lep uvodnik, katerega drugi del se je dotikal naše trgovine v mestu sedaj začel-kom šolskega leta in dolžnosti slov. občin-stva. Vse lépo in prav, ali ob takih prilikah bi se morali zganiti tudi slovenski trgovci in obrtniki ter objaviti v goriških listih na-znanila: ta prodajo to, oni ono in t. l. Za celo stran v listu bi jih bilo in lépo bi se raz-vrstili po strokah, potem bi imelo slov. občinstvo v rokah izkaz, kje dobi to, kje ono; tako pa marsikdo stopi čez prvi prag, kjer vidi ono, kar hoče ukupiti. To v uvaževanje trgovcem in obrtnikom v Go-rici!

Kovaška zadruga v Lokovcu. — Pred časom se je ustanovila v Lokovcu kova-ška zadruga. Zadruga je zaprosila za pod-poro pri deželnem odboru; ta se je obrnil na zavod za pospeševanje obrti, da da po-trebnja pojasnila glede podpore, ki bi se nakazala omenjeni zadrugi.

Razne vesti.

Četrt ure v zraku v aeroplanu s 7 pa-sažerji. — Iz Londona poročajo, da je avi-atik Louis Noel ostal v zraku v aeroplanu s 7 pasažerji 17 minut, 36 sekund ter tako vstvaril nov svetovni rekord.

Morilec Föderpersperg bolan na smrt. — Znani Föderpersperg, ki je v Trstu 26. avgusta 1908. umoril francosko pevko Lucien Fabris, je obolel v kaznilnici v Kopru za jetiko in je blizu smrti.

Velikega soma, 4,85 m dolgega, so ujeli ribiči pri Krku. Prepeljali so ga na Reko in postavili občinstvu na pogled.

Sumljiv slučaj bolezni v Pulju? V ul. Fa-sana v Pulju so našli na tleh ležečega ne-kega moža, ki se je vil od bolečin in metal iz sebe. Hitro so ga preiskali in oddali v posebno bolnišnico, ker je zdravnik kon-štatal, da ni izključeno, da je mož obolel na koleri. Ali ta človek ni prišel iz krajev, okuženih po koleri, marveč je prišel iz Češke peš v Pulj. V Istri je po poti jedel grezdje, fige, mogoče pil kakšno slabo vo-čo in tako je obolel z znaki, ki kažejo na ko-lero. Oboleli delavec se piše Rihard Ku-hec, star 27 let. Zdravstvena oblast je od-redila nemudoma vse potrebne korake.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabšček). Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorci«.

Steckenpferd

lilijno mlečnato milo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi ostane nedosegljivo prej in alej v svoji občini kovitosti proti pegam in je neizogibna potrebna za umno negovanje kože in lepote. To sprilježje priznane pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobiva se po 80 vin. v lekarnah, mirodilucah in trgovinah s parfumi. Ravno tako izkušeno je lilijna krema »Mauera«, ki ohrani damam čudovito nežne roke. Dobiva se v tubah po 70 vin. povsod.

Učenko

za knjigoveznico sprejme takol

»Goriška Tiskarna« A. Gabršček.

CENTRAL-BIO

tvrdk. Sl. občinstvo naj v mnogobrojnem številu poseča te predstave.

Od danes naprej se vršijo predstave vsak dan. Slike so prve vrste in od svetovnih

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše laseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mesci) ali dve ne posna, ker nikjer ne laserirajo. Škoda ni majhna.

Dijak-višjeimnazijec se priporoča p. t. občinstvu za obilno obisk. Sprejema tudi mesečne abonente po zmerni ceni. Za dobro in čisto postrežbo jamči edini slovenski brivec someščan

Dijaka 1 ali 2 sprejme dobra družina na hrano in stanovanje. Svila soba, vrt, klavir, vestno nadzorstvo. Cena nizka. Naslov povz. upravništvo. 296-1

Za mizarje.

Proda se v Cerknici na Notranjskem iz proste roke pod ugodnimi pogoji bivše

Homovčevo posestvo,

obstoječe iz hiše št. 272 in 2 njiv. V hiši je prostorna mizarška delavnica, nadalje parni stroj in razni drugi stroji in orodja za mizarstvo.

Pojasnila daje **Anton Meden**, Begunje pri Cerknici. 305-2

Komlčna tvornica Traiskirchen pri Dunaju
LIEBLEIN & Co

Cementna malta, beton, apnena malta (pravi neprodorno za vodo samo

STEARIT (obl. zavarovano).

Najidealnejše sredstvo za osušenje vseh vrst in za zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Malta zmešana s Stearitom ima 50-100% večjo trdnost kakor druge primere. (Uradno preizkušeno).

Edina prodaja in zastopstvo:

F. P. Vidic & Komp. — Ljubljana.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufvka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Slovenska higienična brivnica

v Gorici, Ozka ulica št. 1 (Via Stretta)

se priporoča

slav. občinstvu za obilen obisk. Sprejema tudi mesečne abonente po zmerni ceni.

Za dobro in čisto postrežbo jamči edini slovenski brivec someščan

Ludovik Čoter.

Julius Guttman & sin

tovarna sodov.

Grosskanizsa — Ogersko

pouija **sode in čebre** iz suhega slavonskega hrasta vsake velikosti.

Pošiljatev se izorši takoj.

Cene zmerne. 293-4

NAJBOLJŠA TREHA / EDANJO / TI
Firmit — KRILJEVEC

Asbestni cementni skriljavec Firmit je umeten kamen najboljše vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. 202
WEISSENBACH & TRIESTINGI
PODNE AV. TRIJSKO OKO
ZASTOPSTVO IN ZALOGA
GGREGORIC — GORICA OZKA ULICA 11

Telef. št. 183. Telef. št. 183.
Kleparski mojster, strešni pokrivalec, zapri-seženi izvedenec, zalagatelj c. kr. drž. železnice Kleparska delavnica opremljena z najmočnejšimi stroji. Cene brez konkurence. Vpeljava vode, plina acetilen in strelovodov. Izdelovalnica modernih črk za napise različnih velikosti in vrst.

Jedna prvih zavarovalnic, ki je poleg tega že dobro vpeljana **išče za Gorico**

spretnega, veččega in marljivega zastopnika.

Povudbe pošiljajo naj se v zaprtih zavitkih s napisom „Spreten zastopnik“ upravništvu tega lista.

302-1

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!
TURŠKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar, varno naložen kot v hranilnici,
POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. oktobra 1913! 1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron. Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah! Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno
Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani. Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji. 212-1

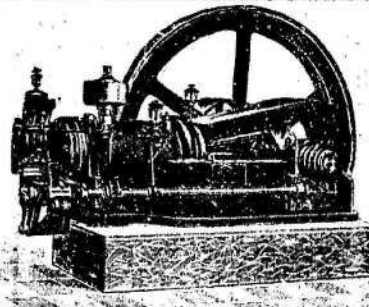
Emanuel & Oskar Kraus

TRST,

Via S. Nicolò št. 2

Tehnični biro

ureditev kompletnih industrijskih naprav vseh vrst in električne luči in moči.

Glavno zastopstvo draždanske tovarne motorjev na plin prej Moric Hille v Dresden. Najstarejša tovarna motorjev na nafto, sesalni plin, benzin, benzol in piin. Nad 10.000 motorjev v obratu. Izredna odlikovanja. Stroji za izdelovanje opeke, vseh vrst za ročni in parni obrat. Raznovrstni stroji za obdelovanje lesa od **Adolf Aldinger v Obertürkheim pri Stuttgartu**. Universalni strugalni stroji, okrogle žage, vrtniki in izjedači (Fräsmaschinen), razni brusilni stroji. Kompletna oprave za mizarške delavnice. Stroji za obdelovanje kovin, kovaške mize, vrtni stroji, izjedači itd.

Proračuni, ponudbe in tehnične informacije gratis in franko.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na obnem zboru dne 27. aprila 1913. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki.

Z zvišanjem obresti hranilnih vlog vsled splošnega podraženja denarja, zvišati so se morale sorazmerno tudi dosedanje 5 1/2 oz. 6% obresti od posojil.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1912. s 6%.

Stanje 31. dec. 1912: Zadružnikov 1822 z deleži v znesku 57.012 kron. — Hranilne vloge: 1.022.156 05. — Posojila: 898.203.—. — Rezervni zaklad: 125.235 36. — Lastno premoženje: 383.926 76.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena nepozabna soproga, oziroma mati, gospa

Marija Jonko roj. Žubar

dne 18. septembra 1913 zjutraj po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajnice se je vršil v nedeljo, dne 21. septembra 1913 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice so se darovale v ponedeljek v farni cerkvi v Bovcu.

V BOVCU, dne 19. septembra 1913.

Poldi, Matko, Ciril
sinovi.

Leopold Jonko
soprog.

Mimi, Rezika
hčeri.

304-1

Razglas.

S 1. oktobrom t. l. se odpravi javni tečaj za slovensko stenografijo za šolsko leto 1913-1914, koncesijoniran od vis. dež. šolskega sveta. (Odlok z dne 15. sept. 1913 št. 624/1).

Poučevalo se bo dve uri na teden zvečer, v Šolskem Domu. Plačilo mesečno, po številu udeležencev. Konec leta dobi vsak udeleženec potrdilo, da je obiskoval tečaj, ki velja kot izpričevalo.

P. T. gospice in gospodje naj blagovolijo javiti pristop podpisnemu pismeno ali ustno dne 27. in 29. sept. v Šolskem Domu v pritlični sobi.

Josip Flstravec,
c. kr. profesor stenografije.

306-2

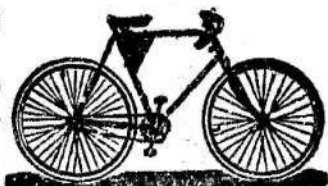

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste hodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.